

DE JEUGD = DE TOEKOMST.....

Na de kick-off van Schalkwijk aan Zet wordt Jur Botter, wethouder gemeente Haarlem aan de tand gevoeld voor een artikel in de 4 wijkkranten van Schalkwijk. Dit interview/gesprek vindt plaats op zaterdag 19 september 2020 op een zonnig terras bij het Winkelcentrum.

Wat wordt bedoeld met 'nieuwe democratie'? Als ik dat begrip hoor dan denk ik aan referenda, waar de burgers zich uit kunnen spreken over plannen van de gemeente. Is dat ook de bedoeling?

De Nieuwe Democratie is ontstaan in de eerste 2 maanden dat ik verantwoordelijk was voor de wijkraden en burger- en overheidsparticipatie tijdens een discussie in de Pletterij.

Ik vond overheidsparticipatie een onduidelijke titel en toen kwam de term Nieuwe Democratie naar boven. Nou het ging die avond los op Twitter. Ik was ineens portefeuillehouder van de Nieuwe Democratie en daar heb ik eigenlijk heel veel last van gehad. Veel mensen hadden het idee: is de Oude Democratie dan niet goed?

Je trekt natuurlijk wel een hele grote broek aan om het Nieuwe Democratie te noemen. Het is eigenlijk veel meer een vorm van onderhoud aan onze democratie dan dat we de boel op de schop gooien. En voor dat onderhoud gebruiken we een aantal instrumenten zoals de democratische wijkbegroting, de gelote wijkraad, en Schalkwijk aan zet.

Als je 'Nieuwe Democratie' introduceert dan ben ik ook benieuwd wat dan de 'oude democratie' is. Wat was er mis met de 'oude democratie'? Wat verwacht u van de 'nieuwe democratie'?

Met Oude Democratie bedoelen we dat het is vastgelopen, dat de processen ondoorzichtig zijn geworden en dat mensen gewoon niet meer weten hoe besluitvorming tot stand komt. Bepaalde dingen zijn slechts geraakt.

Kun je iets vertellen over concrete projecten die gaan starten (of al zijn gestart) in het kader van de 'Nieuwe Democratie' in Haarlem of voorbeelden elders uit het land?

Voorbeelden in Haarlem zijn de gelote wijkraad, het wijkcontract en de democratische wijkbegroting. Dit zijn allemaal projecten die zich hebben bewezen in andere gemeenten. Voor mij hoeft niet alles opnieuw te worden uitgevonden. Goede voorbeelden van anderen kunnen we ook gebruiken. Bijvoorbeeld uit Den Haag, waar een groep mensen vanuit de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) dit soort projecten monitort en inzichtelijk maakt. De nulmeting die we recent in Haarlem hebben gehouden (Quick Scan voor Lokale Democratie) is een voorbeeld van een project dat we van de VNG hebben afgekeken. In die Quick Scan zijn 1400 Haarlemmers, het college, ambtenaren en raadsleden bevraagd.

Over de uitkomsten werd wat gegniffeld in de Commissie. Het college vindt dat ze goed naar de Haarlemmers luisteren en een derde van de Haarlemmers vindt dat ook.

Ik denk dat ik goed naar Haarlemmers kan luisteren en doe daar mijn best voor. Maar ik ben niet aangenomen om klakkeloos te doen wat Haarlemmers zeggen. Soms is het antwoord nee, en dat kan worden opgevat als niet luisteren. Het kan niet altijd ja zijn.

Je hebt in het begin van je loopbaan op ministeries gewerkt. Waarom dan gekozen voor de lokale politiek en niet de landelijke politiek? Of is dat misschien nog een ambitie voor in de toekomst?

Het is vrij geleidelijk gegaan, ik heb Europese studies gestudeerd met alle blokken public relations en voorlichting met het idee bij een PR-bureau aan de slag te gaan. Maar het was moeilijk om in de crisis van de jaren '80 een baan te vinden. Ik schreef alle ministeries aan in de hoop junior voorlichter te worden. Van de directeur voorlichting bibliotheken en internationale betrekkingen van het ministerie van O&W kreeg ik de kans om op de internationale afdeling aan de slag te gaan. Dat was net ten tijde van de val van de Muur en zodoende heb ik alle bilaterale betrekkingen van O&W opgezet met de landen in Midden- en Oost-Europa. Ik heb heel veel gereisd in die tijd. Ik kwam in Praag, Berlijn, Boedapest, Boekarest en ben in het paleis van Ceausescu persoonlijk rondgeleid door ambassadeur Stork. Na drie jaar deed ik hetzelfde voor VWS, ook in Midden- en Oost-Europa. Daarna kwam er meer interesse voor de lokale politiek, dat liep gelijk met de komst van ons eerste kind. Mijn vrouw is huisarts, dus dat viel mooi samen, goed te combineren. Zeker als je samen de opvoeding van de kinderen voor je rekening neemt. De volgende job was projectleider armoede en sociale uitsluiting.

Dat is best wel een zwaar dossier?

Ja, maar ik was al wat ouder en had op dat moment al zo'n 7 jaar werkervaring. Ik ben in die tijd ook gestart met deelraadwethouderschap in de Rivierenbuurt Amsterdam, mijn geboorteplek. Toen kreeg ik echt de smaak te pakken voor lokale politiek. Alleen D'66 heeft het niet altijd goed gedaan qua stemmenwinst, dat maakte het lastig. In die periode is ons gezin verhuisd van Amsterdam naar Heemstede en toen er in 2010 verkiezingen kwamen ben ik weer wethouder geworden.

Jeugdbeleid gaat je erg aan het hart. Er is veel geld mee gemoeid en we hebben gelezen dat je daar graag verandering in aan zou willen brengen. Wat zou je als eerste daarin aan willen passen?

Ik wil graag terug naar normalisatie. De kosten en het aantal cliënten stijgen enorm in de jeugdhulp en het zorglandschap is complex waardoor de reden voor die stijgingen niet meteen helder is. Als we niets doen wordt de jeugdhulp onbetaalbaar. We hebben daarom van de zomer maatregelen ingevoerd om de uitgaven te beperken. Dat lost de problemen niet op, maar we kopen er tijd mee om de oplossing te zoeken. Dat is een flinke klus die we voor de nieuwe aanbestedingsronde in 2022 rond moeten hebben.

Met zoveel belangrijke dossiers in je portefeuille: hoe hou je alle ballen in de lucht? En hoe laat je de politiek soms even los? Hoe ontspan je?

Je kunt dit niet helemaal loslaten en mijn werk is ook mijn hobby. Illustratief is dat ik hier nu ben op een zaterdag. Het hoort bij de functie en ik vind het niet belastend om dit soort dingen in het weekend te doen. Ook tijdens vakanties worden de mails gelezen, niet per se om alles meteen af te handelen, maar meer om voorbereid weer te starten na de vakantie. Ontspannen doe ik op de vakantie(s) of door naar het strand te gaan met de hond en dan daar lekker te eten.

Ken je de uitzending van Tegenlicht over de Top der onmisbaren? En wat vind je daarvan? De moeite waard om te kijken.

Die ken ik niet, maar zal er zeker naar gaan kijken.

Hoe vind je de samenwerking met de wijkraden tot nu toe en wat kan beter?

Afgelopen 2 jaar zijn we intensief met de wijkraden in gesprek gegaan over hun rol en de manier van samenwerken. Ik vind het enorm knap en te waarderen dat mensen zich inzetten voor hun buurt of wijk. Ik vind het super als een wijkraad een verbindende rol heeft en dat wat er speelt in de wijk kan vertalen naar de gemeente. Ik ben minder gecharmeerd van de dwingende rol die sommige wijkraden hebben. Dat ze coûte que coûte hun ideeën willen doordrukken, dat vind ik niet passen bij de positie die een wijkraad heeft. Vanuit mijn eigen werkveld gezien hebben we veel geïnvesteerd in de wijkraden om duidelijk te krijgen wat hun rollen, taken en bevoegdheden moeten zijn. Het resultaat is de nieuwe verordening wijkraden 2020.

Stel je mag 1 ding helemaal opnieuw inrichten, welke keuze maak je dan?

Dan kom ik toch weer op de jeugdzorg terecht. Er zijn nu heel veel partijen. Het zou fijn zijn om daar met een blanco vel een goede structuur te kunnen invullen.

Er zijn mensen die niet of niet genoeg kunnen deelnemen aan de maatschappij. Het is een landelijk, zelfs mondiaal probleem. Hoe gaan we dit met zijn allen doorbreken, te beginnen in Haarlem?

Laaggeletterdheid is probleem in heel Nederland waar we meer oog voor mogen hebben. In Schalkwijk is er ook een groep die het Nederlands helemaal niet machtig is. We proberen met verschillende vormen van communicatie die groepen wel te bereiken. dat is moeilijk en ik denk dat we daar allemaal oog voor moeten hebben. Want het is niet altijd een taalprobleem. Het is ook niet overweg kunnen met de computer. En die helpende hand hoeft dan niet altijd uit de overheid te komen, die kan ook uit de buurt komen.

Geloof je in het motto 'de jeugd heeft de toekomst'?

Ik zeg liever: **DE JEUGD = DE TOEKOMST.**

De jeugd kan de toekomst borgen. Ze zouden veel meer actief de rol van nu moeten opeisen. Dat stimuleren we in Haarlem. Haarlem heeft een Kinderburgemeester, een Kinderraad en de Jongerenraad. In Schalkwijk is een kinderrijkraad actief, dat vind ik leuk. We moeten er voor zorgen dat de jongeren nu al maatschappelijk betrokken zijn.

Doe je zelf vrijwilligerswerk? Zo ja, wat voor werk? Zo nee, wat zou je willen als je tijd had?

Ik doe dat niet, simpelweg omdat al mijn tijd op gaat aan mijn werk. Maar ik doe wel altijd mee aan NL-Doet. En wat ik graag zou willen doen is via Samenleving in Bedrijf buddy worden voor een jonger iemand. Maar wel na mijn politieke carrière.

Wat was je eerste kennismaking met Schalkwijk? En hoe kunnen we de kloof tussen Schalkwijk en het centrum dichten?

20 jaar geleden was mijn eerste kennismaking met het winkelcentrum. Maar sinds ik 4,5 jaar geleden wethouder werd in Haarlem ben ik vaker in Schalkwijk. Ik heb veel gedaan met stichting Samen vanwege de WMO. Ik had uitgebreide discussies met wijkraden over de mogelijkheid van maatschappelijke opvang in Boerhaavewijk. Dat is destijds niet zo harmonieus verlopen. En ik heb me heel erg ingezet voor de komst van Da Vinci, tot zelfs het voorzitterschap van de stuurgroep om alle partijen op sleeptouw te nemen. In Molenwijk ben ik vaak op de fiets en heb ik veel met de boeren uit de Verenigde Polders te maken gehad

vanuit de vastgoedportefeuille. Mooie plekken ook Molenplas en de Zuid Schalkwijkerweg, daar zou ik wel willen wonen....

Er is veel energie gestoken in de rapportage over de ongedeelde stad in 2040. Het Spaarne werd gezien als fysieke barrière tussen het armere en rijkere deel van de stad. De raadsleden gingen daar in mijn ogen krampachtig mee om en wilde het niet echt bespreken. Dat document is nog steeds relevant en er zitten aanknopingspunten in die kunnen helpen om de barrière op te heffen. Ik wil dat document weer op tafel krijgen. De moeite waard.

Wij hebben vernomen dat je geïnteresseerd bent in kunst en dat je daar ook geëmotioneerd door kunt worden.

Ik kan heel erg genieten van mooie schilderijen, van films, maar ook van gebouwen. Zoals afgelopen zomer in Sicilië, in Palermo van de kathedraal, vroeger een moskee, waar je dan de hele geschiedenis van ziet, van de Moren tot de Noormannen die daar hun invloed hebben gehad. Echt heel erg mooi en daar kan ik echt ontroerd van raken, maar ook van een film.

Welke kunstvorm zou je zelf hebben gekozen om te beoefenen als je geen wethouder maar kunstenaar was geworden? Ik moet er even over nadenken. Ik vind dat ik zelf geen kunstzinnige gave heb. Ik hou erg van zingen, dan zou het een koor zijn geworden, als ik de tijd daarvoor had. Ik probeer het af en toe wel eens maar dan merk ik dat ik een 'onbetrouwbare' partner ben door vaak af te moeten zeggen. Met mijn vrouw ben ik 6 jaar op dansles geweest, bij De Vos (Zijlweg) dat was iedere zondagavond, dat werd wel een verplichting.

Wat voor soort koor zou je ambiëren?

Meer in de richting van pop en musical, i.i.g. geen Gregoriaanse kerkliederen, maar ik ken wel iemand die 16^e- en 17^e-eeuwse Spaanse liederen in koorverband zingt. Echt heel mooi!

Wat voor stem heb je? Eerlijk geen idee en ik kan ook geen noten lezen, wel kan ik me goed aan de omstandigheden aanpassen en zowel hoog als laag zingen.

Je houdt van Reizen/Koken/Films. Favoriete land, gerecht/recept, film. Mag ik raden? Alles wat met Italië te maken heeft.

Een plek in Turkije is wel een van mijn favorieten, daar ben ik ook vaak geweest, een huis daar was wel een wens. Daarbij houd ik erg van Turks eten, maar ook van Indonesisch, Italiaans, dus eigenlijk gewoon van eten. En voor een bord boerenkool ben ik ook te porren (pas nog gemaakt). Daarnaast ben ik gek op Spanje, eigenlijk leuker dan Italië, maar dat komt omdat ik Spaans spreek en daardoor nauwer contact heb met de bevolking. Nu ben ik ook een paar keer in Afrika geweest, ook bijzondere ervaring, vooral met die dieren. En de kleuren van India bijvoorbeeld spreken me aan.

Dank aan Jur Botter voor het geanimeerde gesprek en de cappuccino op het zonnige Schalkwijkse terras na de kick-off van Schalkwijk aan Zet.

© Yvonne van Schie